

Søke om bistand til utredning, planlegging og gjennomføring av sikringstiltak

Hvilken bistand kan NVE gi?

NVE kan gi bistand til utredning, planlegging og gjennomføring av sikringstiltak for å redusere risikoen for eksisterende bebyggelse som er utsatt for fare. Bistand kan enten gis i form av et økonomisk tilskudd der kommunen selv tar på seg ansvaret for utredning, planlegging og gjennomføring, eller som bistand der NVE tar på seg dette ansvaret på vegne av kommunen. Det kan gis bistand både til nye tiltak og til vedlikehold og ombygging av eksisterende tiltak.

Det kan også gis bistand til kartlegging og utredning av flom- og skredfare i områder der det er grunn til å anta det er stor risiko, bl.a. for å avgjøre behovet for tiltak og hvilke typer tiltak som kan være aktuelle.

Tradisjonelt er det flom-, erosjons- og leirskredfare som NVE har tatt ansvaret for å utrede og gjennomføre sikringstiltak mot, og det er for disse tiltakene NVE har spesiell kompetanse.

NVE gir ikke bistand til fareutredninger eller sikringstiltak som er nødvendige for å legge til rette for ny bebyggelse, eller til fareutredning og sikring mot skredfare knyttet til utfyllinger, skjæringer eller andre terrenginngrep. Det er kommunen og utbygger som har ansvaret for sikkerheten ved ny utbygging.

Dersom kostnadene ved sikring vil være urimelig høye i forhold til verdien av bebyggelse som sikres, kan det i unntakstilfeller gis tilskudd til kondemnering/flytting av fareutsatt bebyggelse.

Hvem kan søke om bistand?

Det er i utgangspunktet kommunene som kan søke om bistand. Dersom grunneiere eller andre ønsker bistand må søknad sendes via kommunen, og kommunen må uttale seg til søknaden før den oversendes NVE. Søknader skal sendes til NVEs regionkontor.

Distriktsandel

NVE kan dekke inntil 80 % av kostnadene ved prosjekter. Kommunen er ansvarlig for å dekke resten, distriktsandelen. Dersom kommunen ønsker at grunneierne eller andre skal dekke distriktsandelen helt eller delvis, er det kommunen som må ordne dette i form av frivillige avtaler eller pålegg. Naturskadeloven § 24 gir kommunene hjemmel til å kreve utgifter til sikringstiltak refundert av de som eier eller fester eiendom innenfor det området sikringstiltaket beskytter.

NVE kunne kreve en høyere distriktsandel dersom prosjektet i tillegg til eksisterende bebyggelse også gjelder ny utbygging. Høyere distriktsandel kan også kreves dersom kommunen har tillatt utbygging i fareutsatte områder til tross for at kommunen har hatt eller burde hatt kunnskap om farene, og i en del andre tilfeller.

Opplysninger i søknader

Det må fremgå om søknaden bare gjelder økonomisk tilskudd eller om kommunen også ber NVE om å ta på seg oppgaven med planlegging og gjennomføring av prosjektet.

For alle søknader må det aktuelle området være vist på kart i målestokk 1:50 000 og avgrenset på kart i målestokk minimum 1:5000. Det er også ønskelig med bilder fra området.

Kartlegging og utredning av flom- og skredfare

Søknader som gjelder kartlegging og utredning av fare må gi følgende opplysninger:

- Opplysninger som gir grunn til å anta at det er stor flom- eller skredfare i området, f.eks. tidligere hendelser, gjennomført kartlegging og andre undersøkelser som har avdekket flom- eller skredfare, observasjoner av sprekker som utvikler seg, steinblokker som er i ferd med å gli ut, pågående erosjon i vassdrag o.l.
- Antall boliger og andre bygninger og anlegg som antas å være utsatt for fare.
- Terrenginngrep som kan ha medvirket til faren.
- Tidligere utredninger om fare dersom slike finnes.
- Ev. planlagt ny bebyggelse i det aktuelle området.

Planlegging og gjennomføring av tiltak

Søknader som gjelder planlegging og gjennomføring av nye sikringstiltak mot flom, erosjon eller skred må gi følgende opplysninger:

- Type fare som sikringen vil beskytte mot (snøskred, steinskred/steinsprang, jordskred, flomskred, flom, erosjon eller annet).
- For sikringstiltak mot skred: Rapport som beskriver skredfaren (med anslått årlig sannsynlighet for skadelige skred), med tilhørende kart som viser det skredfarlige området, herunder løsneområde og utløpsområde.
- For sikring mot flom og erosjon: Beskrivelse av flomfaren (oppgitt i gjentaksintervall) og/eller erosjonsfaren, herunder typer masser, anslått erosjonshastighet og spesielle forhold, f.eks. fare for at elva/bekken tar seg nytt løp. NVE har selv oversikt over områder der det er utarbeidet flomsonekart.
- Terrenginngrep som kan ha medvirket til flom-, erosjon eller skredfaren.
- Antall berørte boliger, andre bygninger og anlegg som er utsatt for fare.
- For søknader som gjelder bistand til planlegging: Type tiltak som er aktuelt, skisser og kart som viser aktuell plassering. Overslag over planleggingskostnadene og finansieringsplan.
- For søknader som gjelder gjennomføring av tiltak: Ferdig plan for tiltaket med opplysninger om tiltakets effekt (redusert risiko), kostnadsoverslag og finansieringsplan.
- Kommune- /reguleringsplanens angivelse av arealbruk, herunder opplysninger om ev. planlagt ny bebyggelse.
- Ev. opplysninger om hvordan natur- og kulturmiljøet vil ev. bli berørt ved et eventuelt tiltak.
- Saksbehandling som har vært gjennomført.

For vedlikehold og ombygging av eksisterende tiltak trengs opplysninger om anlegget og dets tilstand. For flom- og erosjonssikringsanlegg som NVE har hatt ansvar for har NVE som oftest tilstrekkelige opplysninger.

NVEs prioritering av prosjekter

NVE prioriterer bistand til utredning og sikring der det er høy risiko (høy faregrad/sannsynlighet og/eller store konsekvenser) for skade på verdier og fare for liv og helse, og der investering i sikring vil gi størst samfunnsøkonomisk nytte.

Søknader om bistand til kartlegging av flom- og skredfare vil bli vurdert opp mot prioriterte områder i planene for statlig flomsone- og skredfarekartlegging i regi av NVE.

Prosjekter som ikke kan prioriteres de nærmeste årene innenfor bevilgningen på statsbudsjettet, blir avslått.

Planlegging og gjennomføring av tiltak

Når NVE tar på seg ansvaret for planlegging og gjennomføring av tiltak står NVE for både forprosjektering, nødvendige utredninger, planlegging og saksbehandling frem mot plan som er klar for gjennomføring, herunder også anbudsinnhenting og inngåelse av avtaler. I byggefasen er NVE ansvarlig utfører og har ansvaret for byggeledelse og regnskapsføring. Distriktsandelen blir krevd innbetalt underveis, etter medgåtte utgifter. NVE egne, spesialiserte anleggsheter utfører mange av sikringstiltakene i vassdrag.

Når NVEs bistand gis som tilskudd, er det kommunen som har ansvaret for gjennomføring av prosjektet, herunder anbudsinnhenting, inngåelse av avtaler med konsulenter og entreprenører, og regnskapsføring. Tilskuddet gis som et tilsagn, og tilskuddet utbetales normalt når prosjektet er ferdig og regnskap foreligger. For større prosjekter kan deler av tilskuddet kan også utbetales underveis, på grunnlag av regnskap for medgåtte kostnader. En del av tilskuddet også utbetales når anlegget starter.

I begge tilfeller vil kommunen stå som formell tiltakshaver og ha ansvar for avklaring i forhold til plan- og bygningsloven og andre lovverk, og for informasjon til og oppfølging av berørte parter. Kommunen må også ordne rettigheter til å anlegge sikringstiltak på de aktuelle eiendommer

Ansvar for tilsyn med og vedlikehold av ferdige tiltak

Kommunen har ansvaret for at det blir ført tilsyn med ferdige sikringstiltak. NVE kan gi bistand til vedlikeholdsarbeider etter de samme reglene som for tilskudd til nye tiltak.